

„Am cântat de mic copil și cântecul m-a însoțit peste tot. Doinele, baladele, pe care le auzeam la vârstnicii satului, le învățam și apoi le cântam oriunde. Am rămas văduvă de la 37 de ani și mi-am dedicat viața copiilor, pe care i-am crescut în credință în Dumnezeu. De durere și dor am început să compun poezii și cântece.”

(Rafila Moldovan)

RAFILA MOLDOVAN

O C U P A Ț I A

Casnică / Secundar: Agricultură, Broderie, Țesut

TEZAU UMAN VIU – 2018

Rapsod Popular

DATA NAȘTERII

19 octombrie 1939

LOCALITATE

IDICEL PĂDURE, comuna Brâncovenești, județul Mureș

STUDII

7 clase la Școala din Ideciu de Sus

FAMILIA

Părinți: Susana și Mihail Pui al Paraschivii lui Tolomei, erou dispărut la Cotul Donului – 1944

Copii: Maria, Mihai, Rodica și Rafila

DESCRIEREA MEȘTEȘUGULUI / ÎNDELETNICIRII / PRACTICII / ACTIVITĂȚII

Compune versuri și poezii, doinește, cântăreț bisericesc

CÂND ȘI UNDE A PRACTICAT (CÂNTAT, DESCÂNTAT, MEȘTERIT ETC) PRIMA OARĂ

De mic copil i-a plăcut să cânte oriunde se afla (la școală, pe ulițele satului, la câmp), iar vocea frumoasă și neîntrecută a făcut ca din clasa a V-a să devină conducătoarea corului școlii. Talentul l-a moștenit pe linie paternă, de la tatăl său, erou căzut la Cotul Donului, și a devenit o adevărată cunoscătoare și colportoare a repertoriului local.

„Muzeul Amintiri din strămoși”
IDICEL PĂDURE
 Duminică, 28 MAI 2017

- Lansare carte -
Mândru-i codru de stejar - Rafila Moldovan

Ora 9.00
 - Sliuza de duminică
Ora 13.00
 - Vizitarea ghetarului
Ora 15.00
 - Cuvânt religios la monument-Micu Eugen, preot paroh
 - Cuvânt de deschidere Ördög Ferencz, primarul comunei Brâncovenesti
 - Lansare de carte Rafila Moldovan - „Mândru-i codru de stejar”
 - Activități culturale: clacă, muzică, joc și voie bună cu interpreți și formații de joc

Prezintă: Raluca Foșan Bogătan
 www.artotraditii.ro

Pe scenă urcă pentru prima dată la 24 de ani (1963), la Căminul Cultural din Idicel Pădure, impresionând publicul cu doine, balade și pricesne auzite și culese de la vârstnicii satului.

PE CINE A ÎNVĂȚAT / DACĂ A ÎNVĂȚAT PE ALTCINEVA

Fiul ei, Mihai, i-a moștenit talentul și îi duce mai departe harul prin lume.

ACTIVITATEA

După moartea soțului, în 1976, de dor a început să aștearnă pe hârtie gândurile și trăirile prin versuri și poezii: *Poezii de suflet* (2009), *De necaz și voie bună, cu rugăciune împreună* (2011), *Lumea de la început* (2014), *Parcă și pădurea plânge* (2016), *Mândru-i codru de stejar* (2017), *De sub poale de Zăspad* (2018).

Are în palmaresul său cântece de jale la înmormântări, doine, pricesne la sfințirea unor troițe, cântece vechi în șezători, chiuituri sau obiceiul „chiuitul sau strigatul găinii” la nunți, doine și cântece de cătănie.

Este membră a Academiei Artelor Tradiționale din România și a Asociației „Moșteniri Mureșene”. Participă la numeroase festivaluri din țară, așa cum sunt Festivalurile Condeierilor Plugari din Banat, cel Național de Muzică Populară „Flori de Mureș” sau cel al Rapsozilor Populari „La Poale de Țibleș”, dar și sărbători cum este cea Națională a Artiștilor Populari „Din toată Inima”.

DIPLOME ȘI DISTINCȚII

- Titlul „Meritul Cultural Etnografic”, din partea Muzeului Județean Mureș – 25 noiembrie 2016;
- Trofeul și Marele premiu în cadrul Festivalului Concurs al Rapsozilor Populari „La Poale de Țibleș”, Ediția a IX-a, Târlisua – 24 mai 2015;
- Diplomă de membră a Academiei Artelor Tradiționale din România – 2008;
- Premiul I la emisiunea „Debut 50 plus”, Timișoara – 2003;
- Premiul Special în cadrul primei ediții a Festivalului Rapsozilor Populari „Bate Vântul, Cântă Frunza”, Reghin – 2008;
- Diplomă de merit cultural în cadrul Sărbătorii Naționale a Artiștilor Populari „Din toată Inima”, Edițiile 2016, 2015, 2014, 2012, 2011, 2010, 2009;
- Diplomă de merit pentru interpretarea și promovarea folclorului românesc, cu prilejul manifestării „Poartă către suflet” – Fiii satului Voiniceni – 2017 etc.

APARIȚII ONLINE, PRESĂ SCRISĂ, RADIO ȘI TV

1. Agerpres: Femeia care și-a transformat casa în muzeu, Rafila Moldovan – un Tezaur Uman Viu”

<https://www.agerpres.ro/cultura/2019/03/08/8martie-reportaj-mures-femeia-care-si-a-transformat-casa-in-muzeu-rafila-moldovan-un-tezaur-uman-viu--271071>

2. Trinitas TV: Rafila Moldovan, tezaur uman viu”

<https://www.trinitas.tv/rafila-moldovan-tezaur-uman-viu/>

3. Știri de Mureș: DISTINCȚIE – Tanti Rafila (79 de ani) din satul Idicel-Pădure a fost declarată „Tezaur Uman Viu”: „Sunt o țărancă și așa o să mor!”

<https://www.msnews.ro/distinctie-tanti-rafila-79-de-ani-din-satul-idicel-padure-a-fost-declarata-tezaur-uman-viu-sunt-o-taranca-si-asa-o-sa-mor/>

4. Zi-de-zi.ro: Rafila Moldovan, opt decenii de tradiții pe Valea Idicelului

<https://www.zi-de-zi.ro/2019/10/27/rafila-moldovan-opt-decenii-de-traditii-pe-valea-idicelului/>
